

УНІВЕРСІТЭТ

Пераможца V Нацыянальнага конкурсу друкаваных СМІ «Залатая літара» ў намінацыі «Найлепшая шматтыражная газета»

29 лютага 2012 года, № 4 (2063)

СУПРАЦОЎНІЦТВА

Нанакааперацыя з Японіяй

Дамова аб супрацоўніцтве ў сферы адукацыі, навукі і тэхналогій паміж Беларуска-японскім прадпрыемствам «ЛОТІС ТІІ» і кампаніяй Tokyo Instruments, Inc. падпісана 21 лютага ў БДУ.

Падпісы пад гэтым дакументам паставілі рэктар БДУ акадэмік Сяргей Абламейка, дырэктар «ЛОТІС ТІІ» Уладзімір Конанаў і прэзідэнт Tokyo Instruments, Inc. Шоджы Суруга (Shoji Suruga).

Дадзеная дамова накіравана на развіццё сумесных навуковых даследаванняў і павышэнне кваліфікацыі спецыялістаў у галіне нанаматэрыялаў, нана- і біятэхналогій.

Варта адзначыць, што прадпрыемства «ЛОТІС ТІІ» і кампанія Tokyo Instruments, Inc. вядомыя ў свеце сумеснымі распрацоўкамі сучаснага навуковага абсталявання. Напрыклад, адно з іх – унікальны спектральна-аналітычны комплекс, які дазваляе ажыццяўляць спектральны раманаскі і люмінесцэнтны аналіз нана- і мікрапамерных структур, – БДУ набыў у мінулым годзе.

Прэзідэнт Tokyo Instruments, Inc. Шоджы Суруга, рэктар БДУ акадэмік Сяргей Абламейка і дырэктар СП «ЛОТІС ТІІ» Уладзімір Конанаў

Каардынацыя падрыхтоўкі высокакваліфікаваных спецыялістаў і правядзення навуковых даследа-

ванняў у галіне нанаматэрыялаў, нана- і біятэхналогій будзе займацца нядаўна створаны ў БДУ

вучэбна-навуковы цэнтр па нанаматэрыялах і нанатэхналогіях.

Алена МАРЦУЛЕВІЧ

СВЯТЫ

Удзельнікі сустрэчы: С. Вількоўскі, М. Раманаў і М. Сурмач

У Дзень абаронцы Айчыны і Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь 23 лютага кіраўніцтва БДУ сустрэлася з ветэранамі Узброеных Сіл нашай краіны, воінамі-інтэрнацыяналістамі – супрацоўнікамі ўніверсітэта.

На сустрэчу прыйшлі больш за 60 чалавек. Іх вітаў рэктар БДУ акадэмік Сяргей Абламейка, старшыня Беларускага грамадскага аб'яднання ветэранаў баявых дзеянняў на тэрыторыі іншых дзяржаў па г. Мінску генерал-маёр Анатоль Адоньёў, начальнік упраўлення інфармацыі Міністэрства абароны палкоўнік Уладзімір Макараў і дырэктар УА РУП «Шчомысліца» БДУ воін-інтэрнацыяналіст Сяргей Чайкун.

Перад ветэранамі выступілі з канцэртам калектывы БДУ. Завяршылася мерапрыемства ўскладаннем кветак да помніка студэнтам, выкладчыкам і супрацоўнікам БДУ, якія загінулі ў гады Вялікай Айчыннай вайны.

Паводле інфармацыі УВРМ

З НАГОДЫ

Што значыць быць абаронцам Айчыны?

Дзень абаронцы Айчыны адзначаецца 23 лютага ў многіх краінах СНД. З 1922 г. у СССР ён называўся «Дзень Савецкай Арміі і ваенна-марскога флоту». Існуе меркаванне, што гэта мужчынскае свята, аднак у гісторыі нашай краіны шматлікія падзвігі здзяйсняліся менавіта жанчынамі. Таму яго з поўным правам могуць лічыць сваім і многія дзяўчаты, асабліва тыя, якія маюць дачыненне да Узброеных Сіл.

16 лютага БРСМ ініцыяваў круглы стол па тэме: «Што сёння значыць быць абаронцам Айчыны?». У абмеркаванні прынялі ўдзел прадстаўнікі моладзевага палітычнага клуба БРСМ БДУ, курсанты ваеннага факультэта, а таксама ўдзельнікі баявых дзеянняў у Афганістане: дырэктар УП «Шчомысліца» БДУ Сяргей Чайкун, адказны сакратар савета ветэранаў БДУ, старшыня

афганскай арганізацыі Ленінскага раёна г. Мінска Уладзімір Панфілаў і старшы выкладчык агульнавайскавай кафедры ваеннага факультэта БДУ падпалкоўнік Юрый Тарадзеяка.

Падчас гутаркі, акрамя займальна-апавадненняў гасцей пра сваю біяграфію, былі агучаны і пытанні: «Ці варта сёння маладым людзям служыць ва Узброеных Сілах?», «Што можа служыць матывацыяй для гэтага?», «Як выходзіць сучасную моладзь?» і інш. Сутнасць выказаў Сяргей Анатольевіч Чайкун: «Самае галоўнае – гэта заўсёды заставацца чалавекам і патрыётам. І калі малады чалавек сумняваецца, пайсці яму служыць у войска ці не, то наўрад ці ён можа стаць абаронцам Айчыны».

Па выніках круглага стала сакратар БРСМ БДУ Сяргей Клішэвіч уручыў гасцям сувеніры, павіншаваў усіх прысутных са святам і пажадаў моцнага здароўя, удачы ва ўсіх пачыненнях і, вядома ж, мужнасці.

Ніна КАЛІТА, намеснік сакратара БРСМ БДУ

Чытайце ў нумары:

НЕАЦЭННЫ СКАРБ НАРОДА

Міжнародны дзень роднай мовы адзначылі ў БДУ з асаблівым размахам

Стар. 2

НА ПАРОЗЕ НОВЫХ ЗДЗЯЙСНЕННЯЎ

Вучэбна-навуковы цэнтр па нанаматэрыялах і нанатэхналогіях з'явіўся ў БДУ

Стар. 3

«ЗІМОВАЯ ШКОЛА» ДЛЯ ГАРАЧЫХ СЭРЦАЎ

Каля 150 студэнтаў з 39 ВНУ абменьваліся вопытам і бралі ўрокі майстэрства ў масцітых выкладчыкаў

Стар. 4

Весткі з рэктарата

ПАГАДНЕННЕ аб акадэмічных абменах паміж Беларуска-японскім дзяржаўным універсітэтам і Універсітэтам горада Фукусіма (Японія) падпісана 24 лютага. Яно прадугледжвае ажыццяўленне сумесных адукацыйных і навукова-даследчых праграм і праектаў, абмен студэнтамі і выкладчыкамі, навучальнай, метадычнай і навуковай літаратурай, арганізацыю сумесных семінараў і канферэнцый.

ІМЭНЫ 64 чалавек занесены на Дошку гонару БДУ па выніках 2011 года. З іх 32 работнікі ўніверсітэта ганараваны за заслугі і дасягненні ў адукацыйнай, навуковай, метадычнай, інавацыйнай і кіраўніцкай дзейнасці, а 32 навучэнцы – за высокія вынікі ў вучобе, навуковыя і спартыўныя дасягненні, мастацкую творчасць, актыўны ўдзел у навуковых канферэнцыях і праграмах, алімпійдным і конкурсным руху, а таксама грамадскім жыццям універсітэта, горада і краіны.

Фотагалерэі найлепшых работнікаў і навучэнцаў нашай ВНУ размешчаны на сайце www.bsu.by ў раздзеле «Імі ганарыцца ўніверсітэт».

НАДЗВЫЧАЙНЫ і Паўнамоцны Пасол Індыі ў Рэспубліцы Беларусь Манодж Кумар Бхарці 16 лютага выступіў у Беларуска-японскім дзяржаўным універсітэце з лекцыяй на тэму «Мінулае. Сучаснасць. Будучыня». На яе былі запрошаны студэнты і выкладчыкі факультэтаў: міжнародных адносін, эканамічнага, гістарычнага, механіка-матэматычнага, прыкладной матэматыкі і інфарматыкі, а таксама Інстытута журналістыкі БДУ.

Паводле інфармацыі прэс-службы БДУ

Міжнародны дзень роднай мовы 21 лютага ў БДУ адзначылі з вялікім размахам. Найбольш насычаныя мерапрыемствы, як звычайна, адбыліся на філалагічным факультэце і ў Інстытуце журналістыкі, але сёлета яны выйшлі і на ўзровень агульнаўніверсітэцкіх. Усім супрацоўнікам і студэнтам было прапанавана ў гэты дзень размаўляць па-беларуску. Выкладчыкі філфака правялі лекцыі-гутаркі на тэму «Беларуская мова як неацэнны скарб народа» на 12 факультэтах.

НЕАЦЭННЫ СКАРБ НАРОДА

На філалагічным факультэце беларускай мове традыцыйна прысвячаецца цэлы тыдзень. Гэта заўжды ўнікальная магчымасць як для студэнтаў, так і для выкладчыкаў пагутарыць з выбітнымі асобамі.

У першы дзень Тыдня беларускай мовы факультэт наведалі *Навум Гальпяровіч* і *Адам Мальдзіс*. Навум Якаўлевіч – беларускі паэт, журналіст, галоўны дырэктар замежнага вясчання Беларускага радыё – адзначыў, што «павінна быць 365 дзён роднай мовы, а не адзін дзень... Нам трэба браць прыклад з замежнікаў, як цаніць сваю мову і культуру». Для арганізатараў праваслаўнага радыё «Артадоксія» ў Беластоку «беларуская мова – гэта Паходня, гэта сімвал». Нават «Міжнароднае радыё Кітая» зладзіла перадачу на беларускай мове для беларусаў, якія там жывуць. Гэтую думку падтрымаў і *Адам Мальдзіс* – пісьменнік, літаратуразнаўца, гісторык, ганаровы старшыня Міжнароднай асацыяцыі беларусістаў, які заўважыў, што «ці ў сваёй краіне, ці за мяжой беларус не павінен забывацца на сваю мову і культуру». *Адам Восіпавіч* расказаў пра страшаную спадчыну беларусаў і святыні, якія зараз знаходзяцца за межамі нашай краіны.

У «афіцыйны» дзень, 21 лютага, на філфак завіталі міністр адукацыі Беларусі *Сяргей Масквевіч*, рэктар БДУ адэмкі *Сяргей Абламейка*, дырэктар Інстытута мовы і літаратуры імя Якуба Коласа і Янкі Купалы НАНБ *Аляксандр Лукашанец* і аўтар дзяржаўнага гімна нашай краіны *Уладзімір Карызна*. Дэкан філалагічнага факультэта пра-

Сяргей Масквевіч: «Наша задача – шанаваць і развіваць родную мову!»

фесар *Іван Роўда* на правах гаспадара ўзяў слова першым і заклікаў сучасную моладзь гаварыць на роднай мове, любіць яе і шанаваць, пісаць вершы і раманы на ёй, прызнавацца ў каханні, бо «чым больш мы будзем ёй карыстацца, тым больш яна будзе раскрываць нам свае таямніцы». Міністр адукацыі ў сваю чаргу лічыць, што неабходна пашырыць колькасць прадметаў, якія выкладаюцца на беларускай мове, працягваць традыцыі Якуба Коласа, Івана Навуменкі, Ніла Гілевіча – выкладчыкаў БДУ і народных пісьменнікаў Беларусі. «Родная мова для кожнага з нас – гэта сімвал. Наша задача – шанаваць і развіваць родную мову», – адзначыў ён і паабяцаў у бліжэйшы час разам з кіраўніцтвам абмерка-

ваць пытанні развіцця мовы ва ўніверсітэце. Яго падтрымаў і рэктар БДУ *Сяргей Абламейка*: «Трэба ведаць, хто мы і адкуль мы, і наш абавязак – шанаваць родную мову і спрыяць ёй». Па словах *Аляксандра Лукашанца*, «наша мова – гэта высокаразвітая мова, на якой можна весці ўсе зносіны. Не хапае толькі кансалідаванай волі грамадства яе падтрымліваць... У XXI ст. мова павінна быць не модай, а паўсядзённым адзеннем». Для гасцей студэнты філфака на шматлікіх мовах прагаварылі вершы і праспявалі народныя песні.

22 лютага сярод студэнтаў першага курса было праведзена інтэлектуальна-забаўляльнае спаборніцтва пад назвай «Філалогія і я», дзе яны ў розных конкурсах

праяўлялі свае разумовыя і артыстычныя здольнасці. Студэнты надзвычай стараліся, складалі вельмі цікавыя апеведы, у якіх усе словы пачыналіся з адной толькі літары «Н», стваралі вершы, давалі неверагодныя адказы. Так, адна канкурсантка закончыла вядомы фразеалагізм такім чынам: «Баба з возу – каню свята» (у арыгінале «Баба з возу – каню лягчэй»).

23 лютага адбылося цёплае спатканне з бліскучым знаўцам беларускай мовы, галоўным навуковым супрацоўнікам Інстытута мовазнаўства НАН Беларусі, доктарам філалагічных навук, акадэмікам Міжнароднай акадэміі Еўразіі, доктарам honoris causa Сафійскага ўніверсітэта, членам Міжнароднага камітэта славістаў

Генадзем Цыхуном. Славу таму моваведы прыйшлі падзякаваць яго шматлікія вучні. Прыемным сюрпрызам для самога *Генадзя Апанасавіча* і для астатніх была выдзена кніга ў серыі «Моваведы Беларусі» з выбранымі працамі *Генадзя Цыхуна*. Для яго мова несумненна атаясамліваецца з нацыяй. На пытанне «Ці адметная наша мова?» ён адказаў: «Кожны чалавек адметны, а народ тым больш. І мова адметная. Бо кожная фарміруецца ў сваім асяроддзі, у сваіх кантактах».

Апошні дзень быў прысвечаны вельмі важнаму перакладу Святога Пісання на беларускую мову. У дыскусіі браў удзел старшыня Камісіі па перакладзе літургічных тэкстаў і рэлігійнай літаратуры, суаўтар слоўніка беларускай мовы і энцыклапедычнага слоўніка рэлігійнай лексікі беларускай мовы, магістр тэалогіі *Уладзіслаў Завальнюк*. Пераклады Святога Пісання граюць вызначальную ролю ў развіцці кожнай нацыянальнай мовы, бо спрыяюць прызнанню, свядзенню яе ў якасці надпобытавай, наддыялектнай, надканфесійнай. Перакладаў Святога Пісання ў нас зроблена нямаля, васьць толькі яны пакуль не могуць у поўнай меры задаволіць беларусаў.

Мова – гэта надзвычай жывая і складаная сістэма. Для яе развіцця, а ў нашым выпадку і захавання, павінен зрабіць уклад кожны неабыхавы да свайго лёсу беларус. Толькі ўласная пазіцыя кожнага здолее ператварыць адзін дзень роднай мовы ў год мовы, а затым гады, і нарэшце жыццё мовы. А пакуль гэты нялёгкі і адказны шлях да яе жыцця мы пачынаем з Тыдня роднай мовы з надзеяй і верай у яго штогадовае пашырэнне.

Сяргей САМАХВАЛ

Абдымі мяне па-беларуску

Тыдзень беларускай мовы Інстытут журналістыкі святкаваў упершыню. Разнастайнасць імпрэз нагадала, што беларуская мова можа аднолькава добра слугаваць навуковай супольнасці на канферэнцыі, маладзёнам на танцах, журналістам у пошуках працы, пісьменнікам у іх даследаваннях чалавечай натуры і ўдзельнікам гульні ў «Мафію» пры пошуках Хроснага бацькі. Ці сапраўды беларуская мова ўсеабдымная, як абвешчаны слоганы і дэматыватары на працягу тыдня, распываем арганізатараў свята.

ВЕСЕЛА І НЯЗМУШАНА

Святлана Ісаёнак, Ганна Кузьмінова, Андрэй Карэлін і Максім Зайцаў утвараюць ядро студэнцкай каманды, якая летась правяла святкаванне Дня роднай мовы на журфаку і здолела гэтым годам не толькі не згубіць, але і акумуляваць імпульс і здольнасць да яркіх прыдумак, а таксама арганізаваць вакол сябе аднадумцаў з малодшых курсаў. Як студэнты прыйшлі да Дня роднай мовы, згадвае *Ганна Кузьмінова*: «Усё пачалося даволі выпадкова, бадай што з бухты-барахты. Хтосьці з нас прачытаў, што такі дзень існуе, вырашылі зладзіць свята і ў нас, закінулі абвештаваць у інтэрнэт, маўляў, хто хоча – далучайцеся. З тымі, хто

адгукнуўся, сабраліся ў кавярні і там, за кубачкам гарбаты, дагаварыліся да таго, што будзем запрашаць на наша свята міністра адукацыі, міністра культуры – замахануліся на вельмі высокі ўзровень і досыць сур'ёзны фармат. І хоць не ўсё ўдалося рэалізаваць напоўніцу, свята атрымалася добрае. Можна, таму сёлета кіраўніцтва факультэта і ўніверсітэта нас так падтрымала: калі мы прыйшлі з прапановамі імпрэз, нам у сваю чаргу прапанавалі святкаваць не адзін дзень, а цэлы тыдзень, дапамаглі з друкам афіш і прамерапрыемствамі. Нам хацелася зрабіць падзеі, цікавыя найперш для студэнтаў, каб шмат людзей захацела прыйсці, самахоць уключыцца ў святочныя дзеі і размаўляць па-беларуску. Тым годам узялі на ўзбраенне слоган «Мова родная – мова модная», ладзілі паказ сучасных нацыянальных строяў, бо рупіла, каб мова перастала асацыявацца толькі з чымсьці сялянскім і фальклорным, каб людзі пабачылі, што яна можа быць актуальнай. Месяць таму, калі думалі, праз што можа весела і нязмушана перадавацца беларуская мова, мы прыйшлі да ідэі free-hugs, бясплатных абдымкаў, якія нясуць людзям радасць і прызначалі адпаведны флэш-моб на раніцу Дня роднай мовы. Затым, калі трэба было аб'яднаць усе разнародныя мерапрыемствы запланаванага тыдня – важную канферэнцыю памяці нашага шаноўнага прафесара *Цікоцкага*, дэбаты студэнтаў і выкладчыкаў, алімпіяду, сустрэчы з пісьменнікамі, майстар-класы і шэраг

забаўляльных імпрэз, як танцы, спевы, гульні – знайшоўся слоган «Беларуская мова – усеабдымная, бо мова ахоплівае ўсё».

«Я С ВАС ПОРЖАЛ»

Студэнцкая ініцыятыва знайшла водгук сярод выкладчыкаў, якія ахвотна бралі ўдзел у захапляльных дзеях. Істотную падтрымку ў арганізацыі аказвала *Аксана Бязлепкіна*, дацэнт кафедры літаратуры-мастацкай крытыкі: «У гэтым годзе хацелася як мага далей адыйсці ад шаблонаў святкавання Дня роднай мовы. Па-першае, захапіць увагу тых, хто, можа, не вельмі добра размаўляе па-беларуску або і зусім мовы не ведае. Так, у нас быў майстар-клас «Як пачаць размаўляць па-беларуску штодня», і давалі яго людзі, якія звычайна карыстаюцца беларускай мовай, хаця іх праца з ёй не звязана. Быў, напрыклад, дырэктар лагістычнай фірмы, які распавёў студэнтам пра цяжкасці беларускамоўнага вядзення бізнесу. Падругое, імкнуліся пазбегнуць пафасу, бо ён нікога яшчэ не пераканаў змяніць мову (а мы якраз у сітуацыі, калі трэба паспрабаваць пераканаць). Таму вырашылі рабіць па-беларуску тое, што мы і так робім: вітацца і абдымацца, гуляць разам у псіхалагічную гульні «Мафія» (на журфаку гэта ўжо амаль будзённасць, праводзіўся Кубак факультэта па «Мафіі»). Дадаём да звыклых і любімых рэчаў беларускую мову, і гэтыя рэчы працуюць як ліфт, што падымае беларускасць у самую свядомасць удзельнікаў свята. Па-трэцяе, хацелася

максімальна ўцягнуць людзей у дзеянне, таму ў многіх імпрэзах цікавей было ўдзельнічаць, чым глядзець збоку – напрыклад, танчыць падыспань і кракавяк зусім не складана і вельмі весела, дый нават у простым карагодзе-«бочцы» кожны мог адчуць сваю далучанасць. На гэта ж быў скіраваны і конкурс дэматыватараў, забавных карцінак з трапнымі падпісамі, якія распаўсюджваліся ў сацыяльных сетках – каб студэнты захацелі пажартаваць па-беларуску, каб фразы з гэтых дэматыватараў пайшлі ў народ (а гэта ж беларускія фразы)... Збянтэжыла іншае. Сярод моладзі шмат людзей не тое каб рускіх, а, так бы мовіць, без нацыянальнай прыналежнасці – яны не выхаваны ў рэчышчы якойсьці пэўнай культуры, гэтыя постнацыянальныя людзі. І вось падчас нашага шумнага свята, калі было бачна, што адбываецца нешта неверагоднае, прытым неверагодна душэўнае, гэтыя людзі раптам адчулі сваю недалучанасць. Ім ніхто не забараняў далучыцца – яны самі сабе прыдумалі, што гэта не іх свята. У твітары з'явіўся допіс спадара *Дзяніса Блішча*, памойму: «Люди, поговорившие один день по-белорусски, я с вас поржал». Менавіта «с вас», руская калька да беларускага «кпіць, смяяцца з кагосьці». Нават адзін дзень робіць велізарны ўплыў на студэнтаў. Часам дастаткова адной фразы, каб нешта змяніць у сваім жыцці. А тут цэлы дзень, цэлы тыдзень, калі табе добра і весела. Гэта запомніцца.

Маргарыта АЛЯШКЕВІЧ

На парозе новых здзяйсненняў

Вучэбна-навуковы цэнтр па нанаматэрыялах і нанатэхналогіях з'явіўся ў БДУ. Яго каардынатар кандыдат фізіка-матэматычных навук Віталь КСЯНЕВІЧ расказаў нам пра новую структуру.

Цэнтр створаны на базе падраздзяленняў універсітэта, якія і раней займаліся даследаваннямі або падрыхтоўкай спецыялістаў у галіне нанаматэрыялаў і нанатэхналогій. На думку Віталія Казіміравіча, «прышоў час аб'яднаць іх намаганні ў гэтым напрамку». Часам можна назіраць, як структурныя падраздзяленні БДУ, якія займаюцца даследаваннямі ў галіне нанаматэрыялаў і нанатэхналогій, з поспехам супрацоўнічаюць з замежнымі навуковымі арганізацыямі, але пра працоўні адзін аднаго не ведаюць, – расказвае кіраўнік цэнтра. – Пры гэтым

многія навуковыя тэмы, накіраваныя на вывучэнне нанаматэрыялаў і нанатэхналогій, патрабуюць міждyscyплінарных ведаў і для свайго выканання прадугледжваюць стварэнне камандаў спецыялістаў розных факультэтаў і інстытутаў. Цяпер з'явілася магчымасць больш цеснага ўзаемадзеяння розных лабараторый пры правядзенні даследаванняў у гэтай галіне навуковых ведаў. Галоўным навуковым інтарэсам самога Віталія Ксяневіча з'яўляецца фізіка нізкапамерных і мезаскапічных сістэм. Пры гэтым ён узначальвае НДЛ фізікі электронных матэрыялаў пры кафедры фізікі паўправаднікоў і нанаэлектронікі фізічнага факультэта.

Невыпадкова цэнтр па нанаматэрыялах і нанатэхналогіях створаны пры фізічным факультэце. Менавіта тут у 9-ці навукова-даследчых лабараторыях выконваецца большасць прац у сферы нанаматэрыялаў, нана- і біятэхна-

логій ва ўніверсітэце. Каштоўнае абсталяванне таксама сканцэнтравана ў асноўным на фізфаку. У мінулым годзе, напрыклад, фізікі атрымалі ўнікальны спектрометр для раманаўскага і люмінесцэнтнага аналізу нана- і мікрапамерных структур. Сёлета БДУ вядзе перамовы з японскай кампаніяй на пастаўку сістэмы ахаладжэння для правядзення вымярэнняў раманаўскіх і люмінесцэнтных спектраў у шырокім дыяпазоне тэмператур.

Дарэчы, фізічны факультэт адным з першых адкрыў і новы напрамак па падрыхтоўцы спецыялістаў – фізіка нанаматэрыялаў і нанатэхналогій. У мінулым годзе на спецыялізацыі нанафатоніка, нанаэлектроніка, нанабіяматэрыялы і нанабіятэхналогіі, функцыянальныя нанаматэрыялы былі набраны першыя 30 студэнтаў. Такім чынам, у распрацоўцы метадалагічнага суправаджэння, выкладанні пэ-

рых дысцыплін фізічны факультэт таксама мае патрэбны вопыт, які можа быць цікавы для калег. Функцыянаванне цэнтра толькі дапамагае скаардынаваць працу з факультэтамі і НДІ пры падрыхтоўцы дыпламаваных спецыялістаў і магістраў у вышэйпералічаных галінах. Акрамя таго, на базе цэнтра будзе ажыццяўляцца распрацоўка спецыялізаваных і міждyscyплінарных вучэбна-метадычных матэрыялаў, курсаў лекцый, лабараторных работ для забеспячэння навучальнага працэсу на профільных факультэтах БДУ.

Новая структура будзе праводзіць навукова-метадычныя семінары, канферэнцыі і такім чынам знаёміць навуковую супольнасць універсітэта з найноўшымі сусветнымі дасягненнямі. Пільная ўвага будзе надавацца і ўдзелу ў міжнародных навуковых праграмах.

Ганна ЛАГУН

Абвешчаецца конкурс на суісканне прэміі імя У. І. Пічэты і А. Н. Сеўчанкі ў 2012 годзе

Конкурс на суісканне прэміі ў галіне сацыяльных і гуманітарных навук імя У. І. Пічэты і ў галіне прыродазнаўчых навук А. Н. Сеўчанкі абвешчаны ў Беларускай дзяржаўнай універсітэце. Ён будзе праходзіць з сакавіка па верасень бягучага года ў намінацыі «Адукацыя».

Прэміі прысуджаюцца навукоўцам і дадаткова на агульных падставах маладым навукоўцам (дактарам навук ва ўзросце да 45 гадоў, кандыдатам навук – да 35 гадоў, навукоўцам без ступені – да 30 гадоў) Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта за выдатныя дасягненні, якія ўключаюць: распрацоўку новых адукацыйных тэхналогій, істотна павышаюць узровень падрыхтоўкі спецыялістаў; стварэнне падручнікаў, на-

вучальных дапаможнікаў і навучальнага абсталявання.

Дакументы падаюцца ў НДЧ-ГУН БДУ да **30 красавіка 2012 года**. Падрыхтаваныя матэрыялы прымаюцца па адрасе: вул. Бабруйская, 9, к. 401 (адрэс навукова-тэхнічнай інфармацыі).

На конкурс прадстаўляюцца калектыўныя працы і працы асобных аўтараў. Колькасць аўтараў не можа быць большай за чатыры чалавекі.

Дадатковую інфармацыю можна атрымаць у адрэсаванага навукова-тэхнічнай інфармацыі па тэл. 209-53-92. Электронныя варыянты дакументаў размешчаны ў агульных папках на серверы БДУ (*Microsoft Outlook*): «Агульныя папкі» / «Усе агульныя папкі» / «Навукова-даследчая частка-Галоўнае ўпраўленне навукі» / «Конкурс У. І. Пічэты і А. Н. Сеўчанкі».

НДЧ-ГУН БДУ

ВЫСТАВЫ

Адукацыя і кар'ера

Адукацыйная дзейнасць Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта была прадстаўлена на 10-й спецыялізаванай выставе «Адукацыя і кар'ера». Яна прайшла з 23 па 25 лютага ў Мінскім дзяржаўным палацы дзяцей і моладзі.

У межах выставы зладжаны два семінары для абітурыентаў і іх бацькоў. Адзін з іх прысвечаны ІТ, матэматычным і прыродазнаўчым спецыяльнасцям БДУ і прайшоў 23 лютага, а другі – сацыяльна-эканамічным і гуманітарным спецыяльнасцям – 24 лютага. На семінарах былі прэзентаваны і новыя спецыяльнасці, адкрытыя ў БДУ, праведзены кансультацыі па пытаннях уступнай і прыёмнай кампаніі ў 2012 годзе. Акрамя таго, усе ахвотныя змаглі атрымаць поўную інфармацыю па перападрыхтоўцы ў БДУ і курсах павышэння кваліфікацыі.

Таксама Інстытут бесперапыннай адукацыі БДУ правёў прэзентацыю праграм па рабоце з адоранымі дзецьмі і падрыхтоўцы да цэнтралізаванага тэсціравання.

Паводле інфармацыі ГУВНМР

НАШЫ ЮБІЛЯРЫ

Шаноўныя калегі!

Ад сябе асабіста і ад усяго шматтысячнага калектыву Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта сардэчна вінішчу вас з юбілеем.

Мы ад усёй душы рады нажадаць вам добрага здароўя, уласнага шчасця, шмат гадоў натхнёнай працы на карысць нашага ўніверсітэта.

Рэктар БДУ акадэмік Сяргей Абламейка

1 сакавіка

Кірычэнка Арына Уладзіміраўна, дацэнт кафедры класічнай філалогіі

Шаўчук Цімур Аркадзевіч, дацэнт кафедры арганічнай хіміі

9 сакавіка

Мядзведзева Ірына Аляксееўна, дацэнт кафедры філасофіі і метадалогіі навукі

11 сакавіка

Касцюк Уладзімір Андрэевіч, загадчык навукова-даследчай лабараторыі фізіялогіі

12 сакавіка

Гілеўскі Станіслаў Вікенцьевіч, дацэнт кафедры сістэмнага аналізу і камп'ютарнага мадэлявання

13 сакавіка

Капашова Ірына Міхайлаўна, дацэнт кафедры фізікі і аэракасічных тэхналогій

15 сакавіка

Панарадаў Уладзімір Васільевіч, прарэктар па эканоміцы і інвестыцыях

Спіс усіх імянінікаў размешчаны на сайце БДУ www.bsu.by ў раздзеле «Нашы юбіляры».

Сцяцко Ігар Пятровіч, загадчык НДЛ інфармацыйна-вымяральных сістэм кафедры інфарматыкі і камп'ютарных сістэм

18 сакавіка

Кабо Андрэй Генадзевіч, старшы навуковы супрацоўнік навукова-даследчай лабараторыі фізічнай хіміі кандэсанаваных асяроддзяў

23 сакавіка

Кандруцкі Юрый Уладзіміравіч, дырэктар РВУП «Камбінат грамадскага харчавання БДУ»

24 сакавіка

Новікава Кацярына Віктараўна, дацэнт кафедры крымінальнага права

27 сакавіка

Чурбакоў Юрый Дзмітрыевіч, дацэнт кафедры геаметрыі, тапалогіі і метадыкі выкладання матэматыкі

28 сакавіка

Сыкала Аляксандр Іванавіч, дацэнт кафедры агульнай і клінічнай псіхалогіі

Паводле інфармацыі ўпраўлення кадраў БДУ

БЕЛАРУСКИ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ

АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАД:

ЗАГАДЧЫКА КАФЕДРЫ эканамічнай інфарматыкі і матэматычнай эканомікі;
ПРАФЕСАРА КАФЕДРЫ гісторыі старажытнага свету і сярэдніх вякоў;

ДАЦЭНТАў КАФЕДРАў: гісторыі Беларусі новага і найноўшага часу, міжнароднага прыватнага і еўрапейскага права, філасофіі і метадалогіі навукі;

СТАРШЫХ ВЫКЛАДЧЫКАў КАФЕДРАў: менеджменту, эканамічнай тэорыі, гісторыі новага і найноўшага часу, міжнароднага прыватнага і еўрапейскага права, міжнародных эканамічных адносін, раманскіх моў, філасофіі культуры;

ВЫКЛАДЧЫКАў КАФЕДРАў: англійскай мовы гуманітарных спецыяльнасцяў, філасофіі культуры, філасофіі і метадалогіі навукі.

Тэрмін конкурсу – адзін месяц з дня апублікавання аб'явы.

Адрас: 220030, г. Мінск, вул. Бабруйская, 5-а, упраўленне кадраў, тэл. 209-54-36.

ДЗЯРЖАЎНЫ ІНСТЫТУТ КІРАВАННЯ І САЦЫЯЛЬНЫХ ТЭХНАЛОГІЙ БДУ

АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАД:

Дацэнта кафедры прававых дысцыплін (1)

Дацэнта кафедры эканомікі і кіравання бізнесам (2)

Старшага выкладчыка кафедры кіравання маёмасцю (1)

Тэрмін конкурсу – адзін месяц з дня апублікавання аб'явы.

Адрас: 220004, г. Мінск, вул. Шпалерная, 7, ДІКСТ, адрэс кадраў, тэл. 306-00-28.

ІНСТЫТУТ БІЗНЕСУ І МЕНЕДЖМЕНТУ ТЭХНАЛОГІЙ БДУ

АБ'ЯЎЛЯЕ НАБОР СЛУХАЧОў НА ПРАГРАМУ ПЕРАПАДРЫХОўКІ «ІНАВАЦЫЙНЫ МЕНЕДЖМЕНТ».

Запрашаюцца асобы з вышэйшай адукацыяй і студэнты 4-5 курсаў.

Пры паспяховым заканчэнні навучання выдаецца дыплом дзяржаўнага ўзору аб перападрыхтоўцы з прысваеннем кваліфікацыі «менеджар-эканаміст».

Студэнтам БДУ прадугледжаны зніжкі.

Дакументы прымаюцца па адрасе: Мінск, вул. Кальварыйская, 9, офіс 25 (8-мы паверх).

Тэлефоны
+ 375 (17) 259-70-78,
+ 375 (29) 169-62-00.

Дакументы прымаюцца да 1 сакавіка 2012 года.

БДУ ў СМІ БЕЛАРУСІ

Каментар рэктара БДУ Сяргея Абламейкі наконт заканчэння будаўніцтва новага будынка ФМА БДУ – БелТА, tut.by, АНТ, ont.by, generation.by, sb.by, open.by, date.bs (22.02), «Рэспубліка», respublika.info (23.02); «Знамя юности» (24.02).

Вынікі зімовай сесіі ў БДУ – Інтэрфакс (23.02).

Гутарка з першым прарэктарам БДУ Міхаілам Жураўковым – «Мінский курьер», mk.by (14.02), «Вячэрні Мінск» (23.02).

Да 90-годдзя прафесара БДУ Міхаіла Цікоцкага – «Звязда», zvyazda.minsk.by, nn.by (21.02).

Навучанне ў БДУ замежных грамадзян – tut.by (17.02).

Падпісанне дамоў аб супрацоўніцтве паміж БДУ, прадпрыемствам «ЛОТІС ТІ» і кампаніяй Tokyo Instruments, Inc. – «Мінск-новости» (17.02); БелТА, 21.by, tut.by (21.02).

Выстава-кірмаш «Каменная казка» – «Мінск-новости», БелТА, 21.by (17.02).

Зімовая школа студэнцкай журналістыкі – БелТА, 21.by (16.02), АНТ, ont.by (18.02), «Мінск-новости» (20.02).

Стварэнне ў БДУ вучэбна-навуковага цэнтра па нанаматэрыялах і нанатэхналогіях – БелТА, tut.by, 21.by (10.02); «Мінск-новости» (16.02); «Настаўніцкая газета» (21.02).

Новыя цэны на навучанне – Інтэрфакс (10.02); «Звязда», zvyazda.minsk.by (11.02); date.bs (12.02, 17.02); kp.by, (17.02), tut.by (18.02).

Матэрыялы з прафесарскага сходу – «Мінск-новости» (08.02); БелаПАН, naviny.by, 21.by, date.bs (09.02), АНТ, tvr.by (12.02), «Веды» (13.02).

Паводле інфармацыі прэс-службы БДУ

«Зімовая школа» для гарачых сэрцаў

З 17 па 19 лютага ў САК «Брыганціна» праводзіўся Рэспубліканскі семінар-практыкум «Зімовая школа студэнцкай журналістыкі». Каля 150 студэнтаў з 39 ВНУ краіны абменьваліся вопытам і бралі ўрокі майстэрства ў масцітых выкладчыкаў.

«Брыганціна» прымала зімовых гасцей ужо ў пяты раз. Вельмі шмат дзяцей тут не ўпершыню, а гэта даказвае, што школа не страчвае сваёй актуальнасці. Аднаго позірку на праграму мерапрыемстваў хапае, каб зразумець: арганізатары не дадуць змерзнуць. Як толькі гукі нашых галасоў запоўнілі жылыя карпусы, пачалося супрацьстаянне камандаў. Удзельнікаў размеркавалі такім чынам, каб у адной групе сустрэліся незнаёмыя людзі. У выніку атрымаліся зборныя каманды, геаграфія якіх ахоплівае ўсю Беларусь.

Літаральна адразу пасля адкрыцця «Зімовай школы» вока стала натыкацца на стыкеры з усмешкамі. Гэта пра пачатак сваёй піяр-кампаніі заявіла каманда Smile. На працягу дня ўсміхацца сталі ўсе сцены «Брыганціны», а таксама і людзі, якія прынялі ўдзел у падрыхтоўцы промароліка гэтай пазітыўнай каманды. Дарэчы, ён з'явіўся раней за ролікі супернікаў, што з самага пачатку дало яму фору. Але астатнія каманды таксама не сядзелі на месцы. F1 пажадалі смачна есці кожнай групе на розных мовах. Потым у гульні ўключыліся хлопцы са «Што трэба», і сцены апанавала назва каманды ў розных выявах. Найбольшай папулярнасцю карысталіся ўлёткі з дзяўчатамі, пры адным поглядзе на якіх так і хацелася сказаць «Што трэба!». Самая паветраная каманда O2 паабяцала перакрыць доступ «сябе» іншым удзельнікам, і на вуліцах сталі з'яўляцца ўлёткі з папярэджаннямі пра малы запас кіслароду. Яго колькасць разлічана толькі на два дні, гаварылася ва ўлётках. Гэта значыць менавіта на час школы.

Каманды, дарэчы, усё ж такі

скарысталіся гэтай парадай і шчасліва пакінулі карпусы ў прызначаны тэрмін. Але пра гэта далей. Заявілі пра сябе таксама «Усе свае» і «Хурма», якая хутка праславілася дзякуючы надпісам на снезе, зробленымі падфарбаванай вадой. Глядзелася настолькі ярка і эфектна, што амаль адразу ж у суседстве з садавіной пасяліліся чалавечкі-сімвалы ад «Усіх сваіх». Да сярэдзіны другога дня запрацавала і «Кухня». Хлопцы ў сваёй рэкламе паведамілі, што яны спецыялізуюцца на ламанні стэрэатыпаў і навінах «з перчыкам».

У перапынках паміж спамамі і гарбатай каманды наведвалі секцыі, арганізаваныя Інстытутам журналістыкі, псіхалагічнай службай БДУ і дзеячамі культуры. Мы вучыліся працаваць у камандзе, кіраваць размовай, вытрымліваць стылістычнае адзінства матэрыялу і многаму іншаму. Часам вялася вельмі сур'ёзная размова, але тым не менш таксама займальна. Секцыі чымсьці нагадвалі школьныя ўрокі, але заняткі амаль не ўтрымлівалі тэорыі, а былі накіраваны на самую працу. Семінар-практыкум наведалі міністр адукацыі Рэспублікі Беларусь Сяргей Маскевіч і рэктар БДУ акадэмік Сяргей Абламейка.

На прэс-канферэнцыі госці з разуменнем паставіліся да агучаных праблем і паабяцалі прыкладзі намаганні для іх вырашэння. У прыватнасці, было закранута пытанне прывязкі кошту інтэрната да базавай велічыні. Дыялог вёўся ў форме, блізкай да моладзі, таму міністр адказаў проста: «Адвяжам!» Таксама ён паабяцаў, што кошт навучання ў гэтым навучальным годзе павышацца больш не будзе. Балонскі працэс, падтрымка моладзевых ініцыятыў і нават перспектыва выкладання школьнага курса гісторыі на беларускай мове – гэтыя і мноства іншых пытанняў былі абмеркаваны ў рамках канферэнцыі. Дарэчы, маладыя журналісты настолькі засыпалі гасцей пытаннямі, што затрымаліся больш як на гадзіну.

Зрэшты, гэта не дзіўна. Практычна на ўсіх лекцыях нам нагадвалі, што галоўная якасць майстра пярэ – цікаўнасць. Не менш цікавыя

Каманда Smile разам са старшынёй экспертнай камісіі Аляксандрам Градзюшкам

госці чакалі і на майстар-класах. Прадстаўнікі інтэрнэт-парталаў (Марына Золатава, Дзяніс Блішч), тэлебачання (Людміла Васілевіч, Алег Раманаў і інш.), радыё (Ганна Гардзева, Павел Лазовік) і друкаваных СМІ (Вікторыя Церашонак) раславілі пра асновы сваёй прафесіі і апісалі цікавыя выпадкі. Было вельмі прыемна слухаць вопытных калег, бо адна справа – асвойваць тэорыю, а іншая – пагутарыць з прадстаўнікамі рамяства. Сустрэча пакінула прыемнае ўражанне. Але нешта наогул незвычайнае пачалося пасля вячэры. Па «Брыганціне» пайшла пагалоска, быццам у сувязі з 200-годдзем заканчэння вайны з Напалеонам усплылі звесткі пра заканапае золата.

Прага нажывы і бяздзейная цікаўнасць прымусілі журналістаў, якія ўявілі сябе скарбашукальнікамі, выправіцца на пошукі. За час вар'яцкай гонкі ім сустрэліся персанажы ад бабак з семкамі да самога Напалеона. Пазней стала вядома, што ў гісторыі мела месца нават «забойства». Гэтыя падзеі сталі асновай для наступных арыгінальных загаловаў. Дарэчы,

пра загаловаўкі. Па правілах школы, кожная каманда абавязана прадставіць сваю газету і паспрабаваць пераплюнуць супернікаў у крэатыўе і метадах працы. Як выявілася на практыцы, збіраць даныя, фіксаваць на фота, быць у курсе ўсіх падзей і паспеш зрабіць газету за адну ноч... рэальна! Каб прапірыць сваё выданне, каманда «Што трэба», напрыклад, размясціла сцяг са сваёй эмблемай на пажарнай лесвіцы сталавай. Аднак вораг не дрэмле, і праз дзве гадзіны палатно знікае з усеагульнага агляду. Тады «штотрэбаўцы» паднялі праблему нізкай тэмпературы.

Плакаты са словамі «Ацяпленне ШТО ТРЭБА» быў размешчаны проста над уваходам у адзін з карпусоў. Зразумела, актуальнасць паднятай праблемы не магла не прыцягнуць увагі, і арганізатары... сфатаграфаваліся каля плаката. Якія толькі метады каманды не апрабавалі для праслоўвання сваёй маркі! У холе сталавай усіх частавалі цукеркамі (тут ужо справа густу – у камандаў былі прысмакі з рознымі начынкамі), а раніцай там жа з'явіўся новы сімвал школы – Брыгамен, які

трымае ў руках зімовае сонца. Пра радзіму гэтага персанажа нескладана здагадацца, бо «Зімовае сонца «Брыганціны» – газета самай усмешлівай каманды – Smile. Менавіта яны сталі прызнанымі лідарамі, перамогшы ў конкурсе газет і лепш за астатніх сябе прарэкламаваўшы. Акрамя таго, на цырымоніі закрыцця былі ўзнагароджаны найлепшыя выданні ў розных намінацыях. А вынікі фотамарафону падвёў фатограф Юрый Іваню.

Дыпламы знайшлі сваіх уладальнікаў, і ўдзельнікі «Зімовай школы студэнцкай журналістыкі» адправіліся збіраць рэчы. Усё ж такі вельмі сумна з'язджаць з месца, дзе за такі кароткі тэрмін удалося перажыць столькі радасных момантаў. Але студэнты-журналісты не сумуюць. Часцей яны выкарыстоўваюць дэвіз пераможцаў – «смайлаў»: «Пасміхаемся і махаем!» Пасміхаемся і махаем, сябры, бо праз два гадзіны мы зноў зможам сабрацца і адчуць усю красу працы са словамі. Да новых сустрэч, «Брыганціна»!

Марына СІМАНОВА

ВЕДАЙ НАШЫХ!

CanSat – спадарожнік у бляшанцы

Каманда ліцэя БДУ выйшла ў фінал першага чэмпіянату CanSat у Расіі. Адборачная сесія спарборніцтваў, прымеркаваных да юбілейных знамянальных падзей у галіне касманаўтыкі, прайшла 28–29 студзеня ў Мемарыяльным музеі касманаўтыкі і НДІ ядзернай фізікі Маскоўскага ўніверсітэта імя М. В. Ламаносава.

Чэмпіятат CanSat – гэта моладзевая творчасць па распрацоўцы і стварэнні адукацыйных спадарожнікаў, усе асноўныя сістэмы якіх павінны змясціцца ў бляшанку з-пад газаванага напою аб'ёмам 0,33 літра (CanSat – ад англ.

Satellite in a can – спадарожнік у бляшанцы). Распрацаваная школьнікамі прылада закідаецца ракетай на вышыню да 2 км і падчас кіраванага спуску на парашуце павінна выканаць навуковую праграму і перадаць інфармацыю па радыёканале на Зямлю.

Падобныя чэмпіянаты ўжо даўно праводзяцца ў ЗША, Японіі, Нідэрландах, Нарвегіі і іншых краінах. Іх мэта – далучыць школьнікаў да праектаў, звязаных з тэхналогіямі і праектаваннем.

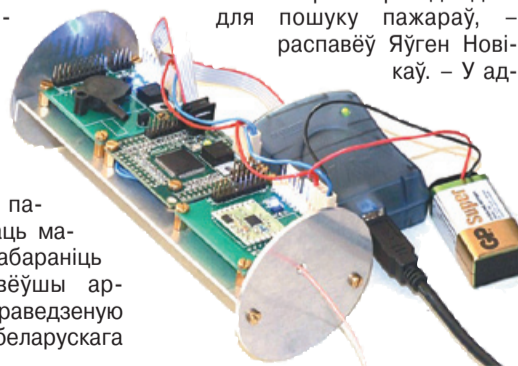
У складзе каманды ліцэя БДУ, якая прадстаўляе на расійскім чэмпіянаце Беларусь, чатыры хлопцы і дзяўчына: Яўген Новікаў, Андрэй Горбач, Яўген Алейнік, Аляксандр Зайцаў і Юлія Выхота – усе яны вучацца ў 10/11 класах фізіка-матэматычнага профілю. Працай над сваім спадарожнікам яны займаюцца на факультэце

радыёфізікі і камп'ютарных тэхналогій БДУ пад патранажам студэнтаў факультэта.

Арганізатары конкурсу загадзя далі ўдзельнікам базавы канструктар, які складаецца з мікракантролера, тэрмадатчыка, датчыка ціску і платы радыёмодуля. Задача была ў тым, каб сабраць спадарожнік і ўсталяваць на ім іншыя арыгінальныя вузлы і прыборы, якія дазваляюць выканаць шэраг дадатковых навуковых задач. Падчас адборачнай сесіі, для ўдзелу ў якой былі заяўленыя 30 камандаў, навушэнцы павінны былі прэзентаваць мадэль спадарожніка і абараніць свой праект, распавёўшы арганізатарам пра ўжо праведзеную працу. Для абароны беларускага

праекта ў Маскву адправіліся Андрэй Горбач і капітан каманды ліцэястаў Яўген Новікаў.

«Апроч прысутных у базавым канструктары спадарожніка датчыкаў тэмпературы і ціску, наша каманда забяспечыла сваю прыладу датчыкам вуглякіслага газу, які дазваляе вымяраць забруджанасць паветра ў вобласці запуску, а таксама трыма фотадыёдамі для пошуку пажараў, – распавёў Яўген Новікаў. – У ад-

розненне ад большасці камандаў на чэмпіянаце, мы паспелі вельмі многае. Мы практычна цалкам напісалі праграмае забеспячэнне для ўсіх датчыкаў, уключаючы дадатковы датчык вуглякіслага газу, а таксама замацавалі ўсе датчыкі і платы на каркасе. Многія каманды не толькі не паспелі зрабіць гэтага – яны нават не ўяўлялі, якім чынам гэта трэба рабіць. Для таго, каб працаваць над стварэннем спадарожніка, недастаткова ведаў толькі па фізіцы – патрэбныя яшчэ веды па інфарматыцы, хіміі, экалогіі, 3D-мадэляванні, урэшце, неабходна проста ўмець паяць».

Па выніках першага этапу спарборніцтваў арганізатары адабралі 17 камандаў, якія запусцяць свае спадарожнікі на палігоне ў Калузе ў траўні гэтага года.

Таццяна БАБУШКІНА